

Verksamhetsberättelse 2015

Kommunförbundet Västernorrland

Kommunförbundet Västernorrland

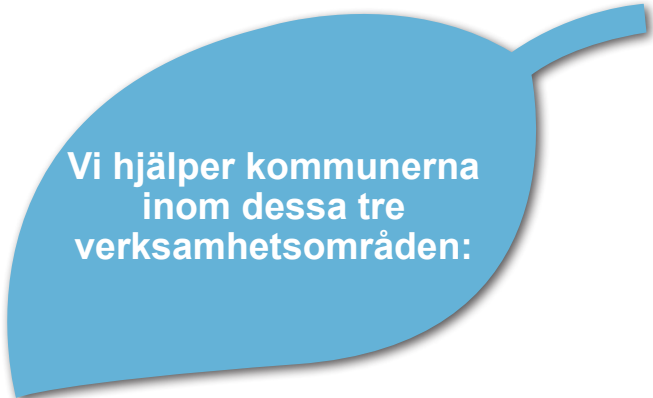
Våra övergripande mål

Kommunförbundet är en gemensam plattform för Timrå, Ånge, Sollefteå, Kramfors, Härnösands, Sundsvalls och Örnsköldsviks kommuns utvecklingsarbete. Kommunförbundet samordnar ett antal tjänstemannanätverk. Den politiska plattformen utgörs av styrelsen och följande presidier; socialnämndspresidiet, skolnämndspresidiet, kultur & fritidspresidiet, miljö och byggpresidiet samt kommunfullmäktige. Tillsammans med kommunerna tar vi tillvara på kunskap från professionen, brukarna och den verksamhetsnära forskningen. Vi stödjer kommunerna i deras arbete med att effektivisera arbetssätt och metoder.

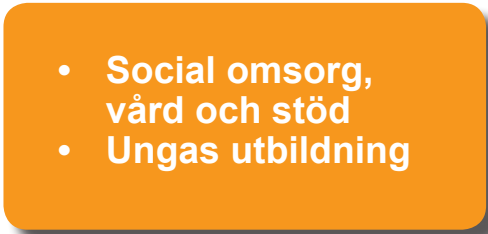
Vårt arbete ska präglas av social-, miljömässig- och ekonomisk hållbarhet vilka ska vara levande och integrerade i all vår verksamhet. I arbetet med att uppnå resultat har förbundsstyrelsen antagit fyra övergripande verksamhetsmål.

- **Utgöra plattform för kommunernas samverkan i den länsgemensamma utvecklingen.**
- **Utveckla rollen som långsiktigt hållbar stödstruktur för kommunernas verksamhetsutveckling.**
- **Utveckla Kommunförbundet vidare i sin funktion som en arena för kommunernas kunskapsutveckling.**
- **Verka för att lokala prioriteringar, när så kommunerna önskar, får genomslag i regional, nationell och internationell politik.**

Verksamhetsområden

Vi hjälper kommunerna inom dessa tre verksamhetsområden:

-
- Social omsorg, vård och stöd
 - Ungas utbildning

-
- Regional utveckling

-
- Miljömässig hållbarhet

Kommunförbundet Västernorrland

Styrelsens arbete 2015

Kommunförbundets styrelse har medfinansierat Mid Sweden European Office, Companion, Mittnordenkommittén, Ernact under 2015.

Styrelsen har utsett följande politiker för uppdrag:

- Europaforum Norra Sverige, Peder Björk, Anders Gäfvert
- MSEO ägarråd, Glenn Nordlund, Anders Gäfvert
- Strukturfondsparterskapet, Sten-Ove Danielsson, Elisabeth Lassen och Jonny Nordin
- Länspartnerskapet, Glenn Nordlund
- Referensgrupp indelningskommittén, Glenn Nordlund
- Nationellt forum, Glenn Nordlund och Anders Gäfvert
- Norrtåg intresseförening, Elvy Söderström, Bertil Böhlin, Sten-Ove Danielsson
- Mittnordenkommittén, Bertil Böhlin (ordinarie), Jan Sahlén (ersättare)
- Ernact, Fred Nilsson (ordinarie), Bertil Böhlin (ersättare)
- Companion, Bertil Böhlin
- Föreningsarkivet, Rune Danielsson (ordinarie), Bengt Sörlin
- Valberedning för kommunförbundet, Margareta Tjärnlund, Åsa Sjödén och Hans Stenberg

Styrelsen har antagit en ny placeringspolicy, upphandlingspolicy och bytt från SKL:s pensionsstiftelse till Mellersta Norrlands pensionsstiftelse. Vidare har kommunförbundet inrättat ett Hållbarhetsråd där Landstinget Västernorrland är inbjudna.

Styrelsen har uppvaktat Migrationsverket om det kommunala perspektivet på asyl- och flyktingmottagandet samt SJ kring slopandet av morgontåget från Härnösand.

Kommundirektörerna har uppvaktat Sveriges kommuner och landsting utifrån hur det kommunala perspektivet på asyl och flyktingmottagandet ser ut.

Uppföljning av övergripande mål

- **Utgöra plattform för kommunernas samverkan i den länsgemensamma utvecklingen.**

Kommunförbundet utgör plattform för kommunernas samverkan genom nätverk bestående av både politiker och tjänstemän. Kommunförbundets styrelse består av kommunalråd och oppositionsråd samt kommunfullmäktigepresidierna. Vi samordnar också nätverk för kommundirektörer och personaldirektörer samt ett kanslichefsnätverk som är under uppstart.

- **Utveckla rollen som långsiktig hållbar stödstruktur för kommunernas verksamhetsutveckling.**

Kommundirektörerna har tagit beslut om att driva projektet eSamverkan, se mer under Regional utveckling. Personalcheferna har gett sina rehab-samordnare uppdraget att tillsammans med Landstinget Västernorrland göra en gemensam avsiktsförklaring kring arbetsrelaterad sjukfrånvaro. Gruppens arbete är avslutat under året. Personalcheferna stämmer av det egna arbetet i lönerevisionerna, lönelänken, sjuk- och frisktalerna etc. Kommunförbundet har sammanställt en lathund över arbetsmarknadsåtgärder. Personalcheferna har under året diskuterat ett länsgemensamt projekt för att angripa de höga sjuktalen hos den egna personalen.

- **Utveckla Kommunförbundet vidare i sin funktion som en arena för kommunernas kunskapsutveckling.**

I februari arrangerades en gemensam presidieutbildning för kommunförbundets fyra presider.

- **Verka för att lokala prioriteringar, när så kommunerna önskar, får genomslag i regional, nationell och internationell politik.**

Landstinget Västernorrland har bjudit in kommunerna till ett Regionalt samverkansråd vars syfte är diskussion om gemensamma regionala utvecklingsfrågor. Det regionala samverkansrådet är för kommunerna identiskt med kommunförbundets styrelse sånär som på en ledamot. Kommunförbundets direktör utgör tillsammans med kommundirektörerna och Landstingsdirektör beredningsgrupp.

Kommunförbundets fyra övergripande mål följs även upp inom respektive verksamhetsområde längre fram i verksamhetsberättelsen.

Social omsorg, vård och stöd samt Ungas utbildning

Uppföljning av övergripande mål

Mål

Stödja utvecklingen av såväl länsgemensamma satsningar som enskilda kommuners utvecklingsprocesser. Kommunerna stöds vidare genom de olika nationella och länsgemensamma utvecklingsprojekt samt den av socialnämnderna finansierade forskning som bedrivs av FoU Västernorrland.

Uppföljning

Kommunförbundet har:

- Avslutat de nationella satsningarna inom äldreområdet, uppbyggande av stödstrukturer samt missbruksvårdens Kunskap till praktik. Kommunförbundet har tillvaratagit erfarenheter och resultat av dessa satsningar i uppbyggnad av det länsgemensamma fokusområdesarbetet.
- Tillsammans med länets socialtjänster och Landstinget arbetat fram en långsiktig strategi för länsgemensam utveckling inom socialtjänsten och nära liggande hälso- och sjukvård inom prioriterade fokusområden. Dessa är Äldre, Barn och Unga, Missbruk och Beroende samt Psykisk ohälsa. Strategin är fyraårig med årliga revideringar.
- Tillsammans med länets socialtjänster utformat en överenskommelse om utökade resurser för att stödja och samordna utvecklingen inom prioriterade fokusområden. De utökade resurserna innebär 2,5 miljoner kronor årligen avsedda för samordnartjänster på Kommunförbundets enhet Social hållbarhet.

- Tillsammans med Individ och Familjeomsorgen arbetat med en strategi för kompetensförsörjning inom socialtjänstens område. Strategin syftar till att hitta de viktiga åtgärderna för att förbättra kommunernas tillgång till professionell personal inom socialtjänsten. I arbetet ska de lokala och länsgemensamma behoven utkristalliseras och kopplas till den nationella utvecklingen som sker inom området.
- I nationell samverkan utvecklat ett länsgemensamt kompetensutvecklingsprogram för socialtjänstens Barn och unga-område samt för ledning av kunskapsbaserad verksamhetsutveckling. Programmet finansieras av länets socialtjänster med nationella kompetensutvecklingsmedel.
- Arbetat fram ett förslag på länsgemensam organisation för familjehemsvården utifrån uppdrag av länets socialchefer.
- Arbetat fram en strategi för utveckling av e-tjänster inom socialtjänsten.
- Arbetat fram en handlingsplan för lokal utveckling av bättre omhändertagande av berusade personer (LOB). Handlingsplanen verkställs i samarbete med Polis och Landsting.
- Bistått i arbetet att ta fram ett underlag för ett länsgemensamt samverkansprojekt "Trygg, säker och samordnad vård och omsorgsprocess", i projektet medverkar länets socialtjänster och Landsting. Projektet finansieras av medverkande parter och sker som ett prioriterat arbete inom fokusområde Äldre.

Social omsorg, vård och stöd samt Ungas utbildning

Uppföljning av övergripande mål

- Uppföljning**
- Representerat länets kommuner i arbetet med att utforma en framtida överenskommelse inom EBP (Evidensbaserad praktik inom socialtjänst) och Psykisk ohälsa på nationell nivå mellan staten och kommunerna utifrån de lokala behoven.
 - Tagit fram en handlingsplan för lokal utveckling av vård och omsorg av psykiskt sjuka utifrån den nationella PRIO-satsningen inom området. Arbetet har finansierats av kommuner med nationella prestationsmedel inom området.
 - På nationell nivå deltagit i olika nätverk som syftar till att utveckla stödet till socialtjänsterna, men också utveckla dialogen mellan nationell, regional och lokal nivå.
 - Stöttat kommunerna i gemensam ESF-ansökan för Kvalitetssäkrad inkludering inom vård och omsorg (KIVO).
 - I dialog med kommunerna inventerat behovet av stöd i det ökade mottagandet av ensamkommande barn.

Mål

Långsiktigt försörja socialtjänsten med ett praktiskt verksamhetsstöd för en kontinuerlig kunskapsutveckling. Arbeta för att kommunala verksamheters behov och personal ska ha en aktiv och central roll i den utvecklingen.

- Uppföljning** Kommunförbundet har:
- Format och bemannat en förstärkt samordning och stöd inom prioriterade utvecklingsområden utifrån socialtjänsternas behov.

- Utvecklat en samverkan inom enheten för bättre samordnat stöd åt socialtjänsterna. Nu finns inom varje prioriterat fokusområde samordnar- och forskarstöd till kommunernas socialtjänst.
- Utvecklat FoU Västernorrlands arbetsinsatser till att stödja båda enskilda socialtjänster och länsgemensamma utvecklingsprocesser.
- Tillsatt en vetenskaplig ledare för att tillförsäkra kvalitén i det vetenskapliga arbetet.
- Gett stöd åt socialtjänsternas olika utvecklingsprocesser lokalt och på länsnivå utifrån verksamheternas förfrågningar. Bland annat har flera forskare varit utlånade längre perioder i verksamheterna för att kunna ge vetenskapligt stöd åt förändringsarbete. Samordnare har haft aktiva dialoger lokalt och i länsnätverken för att initiera och fånga upp socialtjänstens utvecklingsbehov.
- FoU- enheten har utfört flera utvecklings- och utvärderingsuppdrag i kommunerna utanför traditionella socialtjänstverksamheter, som arbetsmarknad och rehabilitering samt lokal uppföljning av ungdomspolitiken (LUPP).
- Infört utformning av strategier, handlingsplaner och på uppdrag inventerat de berörda verksamheters behov i dialog med verksamheters representanter.
- Utifrån socialtjänsternas behov anordnat utbildningar för personal och chefer samt deltagit i anordnandet av Kommunförbundets övriga utbildningar. Under året har enheten anordnat cirka 30 utbildningstillfällen och konferenser med över 2000 deltagare.

Social omsorg, vård och stöd samt Ungas utbildning

Uppföljning av övergripande mål

Uppföljning Arrangemangen har varit direkt inriktade på verksamma inom socialtjänstens område, utformade utifrån deras önskemål och behov samt utvärderade efter varje tillfälle.

Mål
Samordna samverkan med centrala aktörer. Samverkan ska ytterst leda till att individer kan få rätt insatser vid rätt tidpunkt av rätt huvudman, effektiv (och kunskapsbaserad) verksamhet med andra ord.

Uppföljning Kommunförbundet har:

- Samordnat information om Länsstyrelsen Västernorrlands relevanta utbildningar för socialtjänstens personal på Kommunförbundets hemsida.
- Samverkat med Länsstyrelsen Västernorrland inom arbetet mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och i länsövergripande ANDT-arbetet.
- Samordnat samverkan på politisk- och tjänstemannanivå mellan socialtjänsterna och Landstinget. SocialKo-La: fem möten varav två internat. Beredningsgrupp:sju möten varav ett internat.
- Samverkat med Jämtland-Härjedalens motsvarighet till huvudmannasamverkan (SVOM), ett internat.
- Samordnat samverkan mellan socialtjänsterna på politisk- och tjänstemannanivå samt brukaråd i 25 olika nätverk för förvaltningschefer, verksamhets/avdelningschefer samt specialister inom prioriterade fokusområden i ett hundratal möten och även ett antal internat.

- Utökad antal samordnade nätverk inom prioriterade fokusområden utifrån verksamheternas önskan samt stöttat igång regelbundna socialpresidieträffar.
- Samordnat mötesadministrationen i ProjectPlace för att öka tillgängligheten för deltagarna.
- Samverkat med de fyra nordligaste länens region- eller kommunförbund samt landets FoU-verksamheter i årliga konferenser och möten.

Mål

Stödja genomförandet av den regionala utbildningsstrategin så att kontakten mellan skola och omgivande samhälle förstärks samt elevernas resultat höjs.

Uppföljning Kommunförbundet har:

- Genomfört analys och förändringsarbete i att stärka arbetet med att höja resultaten i skolan. Verksamhetsplanegruppen för regionala utbildningsstrategin har presenterat en resultatanalys av varje kommuns meritvärden utifrån parametrar som socioekonomisk bakgrund, föräldrar och kön. Analysen ligger till grund för fortsatta insatser på länsnivå.
- Arbetat med insatser och metoder för att höja resultaten och andelen behöriga till gymnasiet. Information och diskussion har skett med bland andra Lapplands kommunalförbund och Hälsinglands gymnasieförbund. Resultatet förs vidare till skolpresidiekonferenser och skolchefer.

Social omsorg, vård och stöd samt Ungas utbildning

Uppföljning av övergripande mål

- Uppföljning**
- Genomfört kunskapsutveckling för pedagoger, samordnat och vidgat utbudet av länets gymnasieutbildningar. Genomfört heldag för 600 pedagoger från länet med inriktning på betyg, värdering och självvärdering.
 - Utökad interaktionen mellan kompetensförsörjningsarbetet, arbetsmarknadsprognoser och utbud av gymnasieutbildningar.
 - Utvecklat arbete mellan skola och arbetsliv genom projektet Vässas samarbete kring studie- och yrkesvägledning och praktiksamordning. Inom ramen för gymnasiesamverkan genomfördes i början av året en länssamling av kommunala gymnasieskolor, friskolor och Arbetsförmedlingen för att bedöma kompetensförsörjningsbehovet de närmaste åren.
 - Samordnat nätverk med skolpresidiet, antagningsenheter, gymnasiechefer samt träffar med övrig personal såsom It-tekniker, studievägledare med flera. Konkreta resultat är: ökad grad av självständigt ansvarstagande från kommunernas sida vad gäller uppdatering av gymnasieutbud, uppdatering av hemsida, med mera.
 - Personliga besök i varje kommun för att ta del av vägledarnas arbetsvillkor och för att hitta lämpliga former av stöd till dem. Ökade insatser för att stärka ungdomsskolans koppling till lärarutbildningen och forskningen. Ökat deltagande i Regionala utvecklingsnätverket vid Mitthögskolan för samordning mellan kommuner och högre utbildning.

Uppföljning av mål, aktiviteter och projekt 2015

Social omsorg, vård och stöd

Mål

Stödja och samordna utveckling av kommunernas e-tjänster inom socialtjänsten och närliggande hälso- och sjukvård för att öka verksamheternas effektivitet och välfärdstjänsternas tillgänglighet inom av samverkansorganisationen prioriterade fokusområden.

Aktivitet

- Tillsammans med kommunerna planera för en framtida utveckling inom området.

Uppföljning

En läns gemensam strategi samt handlingsplan för verksamhetsutveckling med e-tjänster har tagits fram. Enhetens personal har deltagit och representerat länets socialtjänster i projektet IMPROVE, vars syfte är att med användare (i första hand brukare och personal) som medskapare, utveckla, pröva och implementera nya digitala tjänster. IMPROVE erhåller finansiering från Northern Periphery and Arctic Programme och har inriktningen e-tjänster i glesbygd.

Aktivitet

- Genom kompetensen på FoU bevaka och sprida utvecklingsresultaten inom området.

Uppföljning

FoU:s personal och forskningsresultat har varit efterfrågade och omfattande kunskapsspridning har skett lokalt, nationellt och internationellt genom medverkan vid konferenser och utbildningar för varierande målgrupper: medarbetare, tjänstemän och politiker.

Mål

Genom uppföljning och utvärdering stödja kommunernas förmåga att utveckla och utforma effektiva välfärdstjänster på individ, verksamhet- och systemnivå.

Aktivitet

- Kommunförbundet ska tillsammans med FoU Västerorrland utforma sina resurser så att de stödjer en långsiktig, verksamhetsnära kunskapsutveckling i länets kommuner.

Uppföljning

Kommunförbundet har:
Arbetat med integrering av forskning och praktik genom spridning av forskningsresultat som framkommit i avhandlingsarbeten som producerats vid FoU. Forskningsresultaten har spridits i relevanta verksamheter i form av föreläsningar och workshops så att de som arbetar inom områdena kan använda forskningen i utveckling av verksamheten.

Förberett arbetet med Lupp (Lokal uppföljning av Ungdomspolitikern): deltagande på konferenser, seminarier och nätverksträffar; litteraturgenomgång; struktur för dataanalys. Arbetat med ansökan om ett läns gemensamt pilotprojekt som handlar om att utveckla Lupp som verktyg för att stärka dialogen mellan unga medborgare och politiker.

Ordnat träffar med Personliga Ombud i länet i syfte att diskutera arbetsmetoder, uppföljning och skattningsinstrument.

Bidragit till utformandet av läns gemensamma utvecklingsprocesser utifrån bästa tillgängliga kunskap. Exempelvis utvärdering av gemensam socialjour, underlag för läns gemensam familjehemsvård samt kvalitetssäkring av upphandling av HVB-hem.

Uppföljning av mål, aktiviteter och projekt 2015

Social omsorg, vård och stöd

Uppföljning Arbetat med ett antal olika utvärderingsuppdrag inom arbetsmarknads-, integrering- och rehabiliteringsområdet.

Inlämnat ett anbud på utvärderingstjänster för EFS-projekt.

Gjort en gemensam ansökan om forskningsprojekt – Hållbart arbetsliv inom socialtjänsten.

Samordnat stöd åt kommunernas utveckling av Öppna Jämförelser som stöd i verksamhetsutvecklingen.

Aktivitet

- Kommunförbundet tillsammans med FoU Västernorrland ska stödja genomförandet av kommunerna prioriterade länsgemensamma utvecklingssatsningar.

Uppföljning Enheten är nu organiserad på ett sätt som möjliggör samordning av den styrande samverkan, de gemensamma utvecklingsprocesserna samt utnyttjande av det vetenskapliga stödet inom prioriterade utvecklingsområden.

Det finns samordnare för alla prioriterade utvecklingsområden, Barn och Unga, Äldre, Funktionsnedsättning, Missbruk och beroende och Psykisk hälsa. Samordnarna har som uppgift att hålla i utvecklingsprocesser av länsgemensamma satsningar som initieras av verksamhetsrepresentanter i samverkansnätverken. Inom FoU Västernorrland finns forskare med områdesinriktning och de ger vetenskapligt stöd åt det arbetet samt bedriver forskningsprojekt initierade av verksamheterna.

Inom alla områden strävar man efter en utveckling av etjänster, kompetensförsörjning och uppföljning och utvärdering.

Under 2012 fattade regeringen beslut om en handlingsplan, PRIO psykisk ohälsa - plan för riktade insatser inom området psykisk ohälsa 2012-2016. Planen innehåller en rad olika åtgärder som syftar till att utveckla konkreta och långvariga förbättringar i vård, stöd och service för personer med psykisk ohälsa. Planen fokuserar särskilt på två målgrupper; barn och unga och personer med omfattande eller komplicerad psykiatrisk problematik. Under året har FoU Västernorrland haft uppdraget att arbeta med PRIO-satsningen på länsnivå. Under året har arbetet inneburit träffar med olika företrädare för kommunerna och landstinget, bland annat; uppföljning av information på webben, handlingsplan för att utveckla samverkan, GAP-analys och analys av kommunernas inventeringar. Arbetet har lett till att kommunernas prestationer godkändes och kommunerna delade på 7,4 mkr för utveckling inom psykisk ohälsa.

FoU Västernorrland har inlett ett tvärvetenskapligt forskningsprogram, där forskarnas samlade kompetenser från olika vetenskapliga fält tillsammans utgör de en tvärprofessionell grupp med brett helhetsperspektiv. Fokus ligger på kompetensförsörjning inom socialtjänstens verksamhetsområden. Det övergripande syftet med forskningsprogrammet är att bidra till ökad kunskap om hur socialtjänsten kan bli en attraktiv arbetsplats.

Aktivitet

- FoU utför uppdragsbaserade utvärderingar tillsammans med personalen på de kommunala verksamheterna.

Uppföljning Uppdrag: Gemensam socialjour, Trygg Hemma, delredovisning av Arbetsmarknadstorget, CREA.

Uppföljning av mål, aktiviteter och projekt 2015

Social omsorg, vård och stöd

Uppföljning FoU Västernorrland har under året varit med och startat upp åtta verksamhetsuppföljningssystem (LOKE - Lokal Evidens) för olika verksamheter och projekt. Sammanlagt är det 45 verksamheter i länet som använder uppföljningssystem enligt Loke. Verksamheterna har mellan ett och tre uppföljningssystem, beroende på verksamhetsområde, målgrupper och utfallsmått. FoU underhåller och utvecklar samtliga system efter professionens behov och stödjer professionens utveckling.

FoU Västernorrland har inom flera områden deltagit i utvärderingar tillsammans med personal i kommunerna. Några exempel: Uppföljning av införandet av Skönsmomodellen, där FoU har handlett personal i genomförande av brukarintervjuer samt genomfört intervjuer med personal inom hemtjänsten. Införandet av konsultativt team inom hemtjänsten, där FoU handlett personal i metodik och genomförande av intervjuer med brukare och anhöriga, samt utfört intervjuer.

Aktivitet

- Bidra till att följa upp och utvärdera de länsöverenskommelserna och avtal som utgör grunden för samverkan och den gemensamma verksamhetsutvecklingen.

Uppföljning Under året har FoU Västernorrland stött och följt upp kommunernas verkställande av handlingsplanen inom PRIO-satsningen på uppdrag av socialcheferna. FoU har påbörjat den uppföljande utvärderingen av det kommunala övertagandet av hemsjukvården på uppdrag av Beredningsgruppen.

Aktivitet

- I utformningen av prioriterade länsgemensamma utvecklingsprojekt integrera forskning och praktik.

Uppföljning FoU Västernorrland har bidragit med vetenskapligt stöd och underlag till exempelvis PRIO-arbetet, arbetet med gemensam jourverksamhet samt till länsgemensam familjehemsvård. Arbetet har startats även med att kvalitetssäkra upphandlingsprocessen av HVB-hem.

Aktivitet

- Utvärdera och utveckla Loke som ett instrument för verksamhetsnära lärande och professionens utveckling av kunskap.

Uppföljning Under våren genomfördes en studie med personal i fyra olika verksamheter som använder Loke. Studien syftade till att skapa en förståelse för verktyget i sig och verktygets användbarhet för professionen i deras arbete. Studien publicerades och presenterades som en konferensartikel på Ethicomp, 7-9 september i Leicester, Storbritannien.

Mål

Stödja och samordna utveckling av reellt brukarinflytande i verksamheternas utveckling på individ-, verksamhets- och systemnivå för att tillvarata brukarnas kunskap.

Aktivitet

- Bidra till att öka användning av/skapa brukarrevisioner.

Uppföljning Erfarenhetsforum är ett socialt företag som härrör från ett projekt om brukarrevision bland psykiatriska verksamheter inom kommuner och landsting som FoU Västernorrland bedrev från år 2006. FoU Västernorrland har valt att fortsätta att stödja företaget genom att vara aktiv i styrelsen och bidra med sin kompetens vid brukarrevisioner, föreläsningar och andra satsningar som handlar om kunskap från ett brukarperspektiv.

Uppföljning av mål, aktiviteter och projekt 2015

Social omsorg, vård och stöd

Uppföljning Under 2014 genomfördes en brukarundersökning inom daglig verksamhet. FoU Västernorrland har sammanställt resultatet i en rapport "Arbetsmiljö i daglig verksamhet".

Aktivitet

- Stödja/sprida kunskap om brukarstyrd verksamhetsutveckling.

Uppföljning Handledning, forskning och kunskapsspridning om nytt arbetssätt inom hemtjänsten, med brukarens behov i centrum. Återkoppling till personal i länet, interaktivt arbete med personal i länet samt kunskapsspridning nationellt, där medarbetare från länet också varit delaktiga.

Kommunförbundets representanter deltar i det nationella nätverket Tjänstedesign, för att bevaka utveckling av arbetsmetoder för verksamhetsutveckling utifrån reell brukar-medverkan.

Aktivitet

- Stödja utvecklingen av den länsövergripande brukarorganisationen.

Uppföljning Utifrån PRIO-satsningen har både tjänstemän från Landstinget och Kommunförbundet träffat brukarrådet med jämna mellanrum. De har tillsammans diskuterat uppföljningen av 2015 års handlingsplan och revideringen av den för 2016. Kommunförbundet har låtit brukarrådet få nyttja lokalerna.

Mål

Kommunförbundet ska stödja och samordna kommunernas utvecklingsarbete för att stärka verksamheternas kompetensförsörjning inom strategiskt viktiga områden.

Aktivitet

- Utredda förutsättningar för samordningen av verksamhetsförlagd utbildning för sjuksköterskor.

Uppföljning Utredning har genomförts, vilken visade på att det finns tämligen akuta behov av samordning. Det finns flera brister inom Vfu-området, vilka genererar extra arbete och förhindrar kvalitetsutveckling. Utvecklingsbehovet är lyft till enskilda kommuner och till socialchefs nätverket. Revision av Vfu-avtalet har genomförts.

Aktivitet

- Genomföra en förstudie om sammanhållen kompetensutvecklingsstrategi för länets socialtjänster.

Uppföljning Under året har två internat anordnats för länets socialchefer och IFO-chefer för att inventera de lokala behoven av kompetensförsörjning inom barn- och unga området. I ett av internaten deltog också SKL för att återkoppla det nationella arbetet inom området. Arbetet fortskrider under 2016.

Aktivitet

- Utveckla samordningen av VFU för socionomstudenter

Uppföljning Under året har 59 socionomstudenters verksamhetsförlagda studier samordnats. Det har även anordnats en dialog med kommunernas representanter och Umeå Universitet. Temat var kommunikation mellan parter och förståelse för varandras roller för att optimera studenternas praktikperiod.

Aktivitet

- Anordna årliga kunskapsdagar för att sprida forskning och utvecklingserfarenheter i länet.

Uppföljning Enheten har anordnat ett trettiotal utbildningsdagar och konferenser för över två tusen deltagare. Nedan ett axplock av teman:
Kunskap för barn och ungas bästa
Ensamkommande barn
Resultatkonferens bättre liv
Handläggning och dokumentation inom socialtjänsten

Uppföljning av mål, aktiviteter och projekt 2015

Social omsorg, vård och stöd

Uppföljning Evidensbaserad praktik, EBP
Handläggning och dokumentation för utövare
Att sätta mål
Missbruksvårdens klienter och insats
Samordnad individuell plan, SIP
Utbildning i konsten att skriva intyg
Nicola nätverkskonferens
Regional konferens digitala tjänster
Dokumentation som en del av en kunskapsbaserad verksamhet
Barns möte med socialtjänsten
Inspirationsdag Demens
Inspirationsdag om barns delaktighet och inflytande

Projekt Kompetensutveckling inom Barn och Unga.

Uppföljning Kommunförbundet har haft socialtjänsternas uppdrag att anordna den nationellt finansierade kompetensutvecklingen för socialsekreterare inom området barn och unga. Den länsgemensamma satsningen innebär att kommunerna kan erbjuda kompetensutveckling åt sin personal utifrån deras behov. Utvecklingsledaren som har uppdraget på Kommunförbundet utvecklar kontinuerligt innehållet i dialog med personal och chefer. Basutbildningen "Kunskap för barn & ungas bästa" med innehållet - Dokumentation som en del av en kunskapsbaserad verksamhet, Barns möte med socialtjänsten och Evidensbaserad praktik i praktiken - har genomförts i tre omgångar. Totalt har cirka 220 anställda inom socialtjänstens myndighetsområde barn och unga deltagit. 70 procent av deltagarna har deltagit i alla tre delarna. För personalen har även en utbildning i att sätta mål anordnats (cirka 90 deltagare), en fördjupning i evidensbaserad praktik (cirka 40 deltagare) samt en fördjupning gällande barn i samhällsvård (cirka 60 deltagare).

För chefer och stödfunktioner har ett antal fördjupningar i evidensbaserad praktik anordnats samt en utbildningsdag med fokus på kunskap och lärande samt delarna i basutbildningen för personal, cirka 20 deltagare per tillfälle. På grund av stor efterfrågan så har även ett antal extra utbildningar inom området handläggning och dokumentation anordnats för personal inom socialtjänsten, cirka 220 handläggare har deltagit och cirka 80 utförare.

Äldre

Mål

Stödja kommunernas förmåga att utveckla en säker vård och omsorg för de äldres välbefinnande och värdighet.

Aktivitet

- Utredda förutsättningar för god äldreomsorg i länet.

Uppföljning

Kommunförbundet Västernorrland har efter beslut i Beredningsgruppen startat upp projektet "Trygg och säker vård- och omsorgsprocess 2016" med fokus på vårdens övergångar och samverkan kring sjuka äldre. Projektet har en extern projektledare och beräknas vara klart hösten 2016.

Öppna jämförelser av kommunernas och landstingets resultat kring äldrevård och hälso- och sjukvård till äldre ligger till grund för analys och förslag på strategiska förbättringar i länets äldreomsorg. Kommunförbundet har startat upp ett gemensamt arbete med att stötta en kvalitetssäkring av inlämnade uppgifter till Öppna Jämförelser på länsnivå. Första inlämningstillfälle våren 2016. Därefter påbörjas analys av resultat tillsammans med kommunerna.

Uppföljning av mål, aktiviteter och projekt 2015

Äldre

- Aktivitet**
- Följa upp överföringen av hemsjukvård.

Uppföljning Kommunförbundet Västernorrland genomför tillsammans med Landstingets FoU enkätuppföljning av både personal och brukares upplevelser av hemsjukvårdsövergången. Verksamhetschefer i kommun och landsting får ge sin syn på samarbete efter övergången.

Data analyseras från Öppna Jämförelser och nationella kvalitetsregister med fokus på hemsjukvården samt hur tolkningsgruppen har arbetet kring tvister och oklarheter kring gränsdragning mellan kommunernas och landstingets uppdrag. Rapporten beräknas vara klar under januari 2016. Tillsammans med Landstingets FoU genomförs enkätuppföljning av personal och brukares upplevelser av hemsjukvårdsövergången. Data är insamlat i nov-dec 2015. Rapporterna beräknas bli färdiga under januari 2016.

- Aktivitet**
- Bidra till att utforma framtidens stöd åt utvecklingen av den kommunala äldreomsorgen.

Uppföljning Kommunförbundet har stöttat ett flertal nätverk under 2015, exempelvis MAS och Verksamhetsnätverket. Nya nätverk har tillkommit, som kommunernas rehabiliteringschefer och nätverk kring Öppna Jämförelser. Nätverkens arbete är av strategisk art. Kommunförbundet har på uppdrag av länets kommuner samverkat med Landstinget för att påtala behovet av en påbyggnadsutbildning inom området blåsdysfunktion (inkontinens) för Mittuniversitetet. Hösten 2016 förväntas en uppdragsutbildning inom området vara på plats. Kommunförbundet stödjer kommunerna i att aktivt och strategiskt använda Öppna Jämförelser som underlag för en utveckling av äldreomsorgen.

- Aktivitet**
- Stödja kommunerna i deras arbete med anskaffning av boenden som är i linje med nutidens och framtidens behov för vård och omsorg av äldre.

Uppföljning Flera nya särskilda boenden inom äldreområdet har uppförts och projekterats i länets kommuner under 2015. Kommunförbundet har bidragit med att sprida goda exempel från riket till kommunerna.

Projekt Nationell kunskapsöversikt på inkontinensområdet

Uppföljning Kommunförbundets personal har varit projektledare för framtagande av ett nytt kunskapsunderlag inom området Blåsdysfunktion (inkontinens) tillsammans med en forskargrupp på uppdrag av Socialstyrelsen. Kunskapsunderlaget beräknas komma i tryck våren 2016 och lämnar även förslag på åtta nya nationella kvalitetsindikatorer inom ramen för Öppna Jämförelser.

Barn och unga

Mål

Stödja verksamheternas kunskapsutveckling för att höja tryggheten, säkerheten och delaktigheten för barn och unga i samhällsvården.

- Aktivitet**
- Bidra till utformning av stöd åt framtidens utveckling av samhällsvården för barn och unga.

Uppföljning Kommunförbundets personal har utformat, anordnat och tillsammans med FoU:s personal arrangerat en allmän grundutbildning riktad till alla socialsekreterare om barn i samhällsvård.

Uppföljning av mål, aktiviteter och projekt 2015

Barn och unga

- Uppföljning** Man har även ordnat en fördjupningsutbildning (skolgång, instabilitet i vården, fysisk- och psykisk hälsa samt eftervård) riktad till socialsekreterare som arbetar med placerade barn.
- Kommunförbundets personal stöder genom sitt magistersarbete kommunernas arbete med att kvalitetssäkra länets gemensamma HVB- upphandlingsprocess.
- Aktivitet**
- Ansökan om nya medel för forskningsprojekt om att screena för psykisk ohälsa för barn som placeras i samhällsvård.
- Uppföljning** Två forskningsansökningar har lämnats in (till Vetenskapsrådet och till FORTE), tyvärr beviljades inga medel denna gång.
- Aktivitet**
- Arbeta vidare med Västernorrlandsmodellen för att ta tillvara barns synpunkter/kunskap om mötet med socialtjänsten.
- Uppföljning** Alla mallar och stöddokument för kommunernas arbete med Västernorrlandsmodellen uppdaterades under 2015. Personalen deltog i flera konferenser för att sprida modellen och träffade bland annat ministern Åsa Regner på en hearing.
- Aktivitet**
- Anordna familjehemsdagar för länets familjehem.
- Uppföljning** Enheten har anordnat årliga familjehemsdagar för 110 deltagande familjehemsföräldrar.
- Aktivitet**
- Sprida ny forskning och kunskap till länets socialsekreterare.

- Uppföljning** Att sprida forskningsresultat är en löpande aktivitet som omfattar utbildningsdagar, forskningscirkel och spridning av information från nationella nätverk och ny forskning.
- Aktivitet**
- Bistå i utredning om läns gemensam familjehemsvård.
- FoU:s personal har bistått i arbetet kring läns gemensam familjehemsvård genom att genomföra och sammanställa en enkätundersökning till länet om nuvarande organisation, sammanställning av lagstiftning och forskning på området samt sammanställning av rapport. Underlaget har rapporterats till beställarna (socialchefs nätverket).
- Aktivitet**
- Kompetensutveckla socialsekreterare och chefer inom socialtjänstens område barn & unga genom ettårig läns gemensam utbildningssatsning med bland annat handleda workshops.
- Uppföljning** Kompetensutveckling av socialsekreterare och chefer inom socialtjänstens område Barn och unga har skett inom det tidigare nämnda projektet "Kompetensutveckling inom Barn och unga".
- Aktivitet**
- Fullfölja pågående forskningsprojekt om jourhemsplaceringar för barn i samhällsvård.
- Uppföljning** Arbetet pågår och fortsätter under nästa år.

Uppföljning av mål, aktiviteter och projekt 2015

Missbruk och beroende

Mål
Stödja och samordna verksamheternas utveckling för att skapa en kunskapsbaserad och välintegrerad missbruks- och beroendevård inom prioriterade områden.

Aktivitet
• Sprida aktuella forskningsresultat.

Uppföljning
De forskningsresultat som framkommit på nationell nivå inom området har förmedlats vidare till berörda nätverk av professionella.

Aktivitet
• Stödja implementeringen av de nya riktlinjerna för missbruks- och beroendevården i länet.

Uppföljning
Under våren utkom Socialstyrelsens reviderade riktlinjer inom området missbruk och beroende. 2016 kommer spridningskonferens samt implementeringsarbetet påbörjas. Information om de nya riktlinjerna har förmedlats till enhetschefsnätverket för missbruk och beroendområdet. Vidare har en inventering av implementeringsstöd på läns- och kommunnivå diskuterats i enhetschefsnätverket. Planering och samordning med landstinget gällande spridningskonferensen har påbörjats.

På uppdrag av Hela folkhögskola har blivande behandlingsassistenter utbildats i nya riktlinjer.

Aktivitet
• Medverka i länets arbete med ANDT-frågor.

Uppföljning
Arbetet med ANDT-frågor (narkotikarelaterade skador) har bestått av att utvecklingsamordnare ingår i beredningsgruppen för ANDT-strategin i länet och representerar kommunernas socialtjänst inom området missbruk och beroende.

Under hösten har uppföljning av handlingsplanen för ANDT-strategin 2014-2016 genomförts.

För socialtjänsten handlar det om målområdena 2,3,5 och 6 och hur de aktiviteter som är kopplade till målområdena genomförts inom ramen för Beredningsgruppens arbete. Bland annat har ett antal utbildningar kopplade till aktiviteter under målområdena 2 och 5 genomförts under året.

Projekt
Bidra till länets arbete inom den nationella satsningen att förbättra stöd och behandlingsinsatser vid omhändertagande av berusade personer (LOB).

Uppföljning
Styrgruppen inom satsningen har anordnat en arbetsdag där de lokala samverkansgrupperna och representation från polisområdena i länet deltagit. Syftet var att ge information om det nationella uppdraget, det pågående länsarbetet samt diskutera hur länet under 2016 kan arbeta vidare med att förbättra stöd och behandlingsinsatser vid omhändertagande av berusade personer (LOB). Resultatet från dagen har presenterats för Socialkolan, som har ställt sig bakom styrgruppens förslag att länet ska ta nästa steg i satsningen. Ett uppdrag har tagits fram och kommer att överlämnas till de lokala samverkansgrupperna och polisen under början av 2016.

En överenskommelse har slutits mellan Kommunförbundet (som representant för länets kommuner), Landstinget samt Polisen gällande hur arbetet med att förbättra stöd och behandlingsinsatser vid omhändertagande av berusade personer (LOB) ska utformas i länet. Projektet har uppfyllt de krav som Socialdepartementet ställt för prestationsmedel för 2015.

Uppföljning av mål, aktiviteter och projekt 2015

Funktionsnedsättning

Mål

Stödja och samordna verksamheternas utveckling för att skapa kunskapsbaserade välfärdstjänster inom området funktionsnedsättning.

Aktivitet

- Stödja utvecklingen av förstärkt delaktighet och inflytande för barn och unga med funktionsnedsättning.

Uppföljning

Kommunförbundet har finansierat länets deltagare i utbildning av handledare för spridning av Delaktighetsmodellen i länet.

Aktivitet

- Ge stöd till att initiera, genomföra och utveckla systematisk uppföljning.

Uppföljning

Öppna jämförelser av kommunernas resultat inom området funktionsnedsättning ligger till grund för analys och förslag på strategiska förbättringar i länet. Kommunförbundet bidrar genom att stötta nätverk inom Öppna Jämförelser för att initialt kvalitetssäkra inlämnade uppgifter. Första inlämningstillfälle våren 2016. Därefter påbörjas analys av resultat tillsammans med kommunerna enligt en metod som ska fastställas våren 2016.

Aktivitet

- Bidra till att utforma stöd åt framtidens utveckling av det kommunala funktionshinderområdet.

Uppföljning

Under 2014 genomfördes en brukarundersökning inom daglig verksamhet. FoU Västernorrland har 2015 sammanställt resultatet i en rapport "Arbetsmiljö i daglig verksamhet". Enhetschefer för personlig assistans i länet samlades och konstruerade en enkät. Under hösten 2015 genomfördes undersökningen och planen är att resultatet sammanställs till början av 2016.

Under året har verksamhetsutvecklare och ansvariga för verksamheten samlats för att påbörja en brukarundersökning inom boende LSS. Undersökningen genomfördes under hösten 2015 och planen är att resultatet sammanställs till början av 2016.

Arbetsliv och rehabilitering

Mål

Utveckla kunskap om vilka verktyg som har effekt när det gäller insatser som ska stödja människors inträde på arbetsmarknaden.

Aktivitet

- Ge kommunerna stöd i att utforma och utvärdera utvecklingssatsningar inom området.

Uppföljning

Personalen har medverkat i ett antal konsultationer i utformningen av utvärderingsuppdrag. Enheten har haft ett antal omfattande handledningsuppdrag inom olika kommuner för att utveckla verksamheter inom området.

Aktivitet

- Sprida aktuella forsknings- och utvecklingsresultat i länet.

Uppföljning

Spridning av forsknings- och utvecklingsresultat sker kontinuerligt i konsultationer och i utgivning och spridning av rapporter.

Uppföljning av mål, aktiviteter och projekt 2015

Arbetsliv och rehabilitering

- Projekt** Följeforskning i Arbetsmarknadstorget, Sundsvalls kommun.
- Uppföljning** FoU Västernorrlands personal bedriver fölieforskning av projektet, deltar i styrgruppsmöten, har arbetat fram två olika uppföljningssystem - "Kompetens och färdigheter" och en "Nöjd Kund Enkät". Under 2015 har en skriftlig och muntlig delredovisning av projektet lämnats till uppdragsgivare.
- Projekt** Följeforskning i Komijobb i Sundsvalls kommun.
- Uppföljning** Utvärdering av ett projekt som vänder sig till personer som uppbär försörjningsstöd och är i behov av stödinsatser för att komma ut på arbetsmarknaden. Under året har datainsamling genomförts och målet är att en slutrapport kommer att presenteras i början av 2016.
- Projekt** Följeforskning i CREA Kompetens i Sundsvalls kommun.
- Uppföljning** Utvärdering av ett projekt som vänder sig till långtidsarbetslösa utlandsfödda som lever på försörjningsstöd. Utvärderingen har överlämnats i rapportform "I gränslandet mellan sfi & arbetsmarknadsinsatser".
- Projekt** Utvärdering KRAMI är en verksamhet som sker i samverkan mellan Kriminalvården, Arbetsförmedlingen och Socialtjänsten i Sundsvalls kommun.
- Uppföljning** Utvärdering av ett projekt som vänder sig till personer som är i behov av att bryta sin kriminella bana och få stöd ut till arbetslivet. Resultatet är presenterat i en rapport "En väg till arbetslivet – Krami, en möjlighet för personer som önskar bryta sin kriminella livsstil".

Ungas utbildning

- Mål**
Stärka kommunernas genomförarkraft inom skolområdet så att kvalitén i skolan utvecklas och elevernas resultat förbättras.
- Aktivitet**
- Stödja genomförandet av den regionala utbildningsstrategins verksamhetsplan. Den regionala utbildningsstrategin har antagits av samtliga länets kommuner.
- Uppföljning** Arbetet med stöd för genomförandet av den regionala utbildningsstrategins verksamhetsplan har gått vidare genom att Verksamhetsplanegruppen har presenterat resultaten för skolan. Åtgärder har satts in i respektive kommun, men samordning sker inom strategiskt viktiga områden, exempelvis pojkars resultat i skolan.
- Aktivitet**
- Stödja kommunernas arbete med systematisk kvalitetsutveckling på huvudmannanivå.
- Uppföljning** Skolpresidiekonferensen hösten 2015 präglades av föredrag och aktiviteter kring systematisk kvalitetsutveckling, främst rektors roll i styrkedjan.
- Aktivitet**
- Stödja utvecklingen och spridningen av goda resultat, metoder och rutiner.
- Uppföljning** Stöd för utveckling och spridning av goda resultat, metoder och rutiner har bestått av utvidgade aktiviteter i relation till Mittuniversitetet, länsgemensam spridning av rutiner och metoder via blogg. Utökad antal möten mellan gymnasiechefer och andra centrala nätverk.

Uppföljning av mål, aktiviteter och projekt 2015

Ungas utbildning

- Aktivitet**
- Utveckla de beslutsstrukturer kring skolan och skolans utveckling som finns i länet.

Uppföljning Arbetet med att utveckla beslutsstrukturer kring skolan och dess utveckling har på grund av omvärldsförändringar i första hand fokuserats på befintliga politiska nätverk och tjänstemannanätverk.

Mål

Att genom gymnasiesamverkan mellan kommunerna skapa ett varierat och utökat utbud av utbildningar så att elevernas möjligheter till arbete och studier breddas.

- Aktivitet**
- Stödja kommunernas gymnasiesamverkan genom samverkan inom antagningsarbetet, tekniskt koordinerade system för antagning, statistik och uppföljning samt koppling till arbetslivets utveckling i Västernorrland.

Uppföljning Ett stort antal möten har genomförts för att säkerställa att utveckling och kommunala beslut tagits i riktning mot effektivare och mer koordinerad gymnasieantagning, utbud av utbildningar och koppling till länets kompetensförsörjning.

- Aktivitet**
- Samordna olika yrkesgrupper såsom gymnasiechefer, ekonomer, antagningsenheter.

Uppföljning Samordning av olika yrkesgrupper har fortsatt och fördjupat arbete med nätverken har inletts.

- Aktivitet**
- Utveckla kravspecifikationer för antagningssystem och statistik.

Uppföljning Det har skett besök av företag som levererar tekniska produkter för antagning och statistik. Fortsatt arbete för att samordna behoven av antagningssystem i kommunerna.

- Aktivitet**
- Stärka kontakter med privata utbildningsanordnare.

Uppföljning Privata utbildningsanordnare har deltagit i möten med Arbetsförmedlingen och Länsstyrelsen för att diskutera länets behov av kompetens.

- Aktivitet**
- Stimulera kopplingen mellan skola och arbetsliv.

Uppföljning Kommunförbundet samverkar med länsstyrelsen kring VÄSSA-projektet vars syfte är stärkt praktksamordning och användande av webbportal öppen för arbetsgivare och skolan.

Regional utveckling

Uppföljning av övergripande mål

Mål

Utgöra plattform för kommunernas samverkan i den läns-gemensamma utvecklingen.

Uppföljning

På uppdrag av kommunerna arrangerades en temadag om EU-migranternas situation i länet samt vad kommunerna kan göra. Regeringens samordnare och SKL:s jurister var på plats. Ett resultat förutom kunskapshöjning var en gemensam ansökan Make sense – social inkludering och egenmakt för utsatta EU-medborgare i Norra Sverige till FEAD som beviljades.

Kommunerna äger genom kommunförbundet Mid Sweden European Office och i verksamhetsdirektivet 2015 har kontoret uppgiften att ge information och rådgivning om EU till regionala aktörer.

Inom regional utveckling finns nätverk inom kultur- fritid- och arbetsmarknad som fokuserar på förebyggande och främjande ungdomsarbete. Syfte är att motverka utanförskap och främja en socialt hållbar tillväxt. Under 2015 initierade kommunerna ett nytt nätverk till följd av regeringens satsning på minskad ungdomsarbetslöshet. I nätverket ingår även Arbetsförmedlingen. Inom ramen för det regionala uppdraget är Kommunförbundet representerat i Länsstyrelsens styrgrupp för jämställdhetsintegrering och har under året ökat sin samverkan med Vård och omsorgscollege. Inom ramen för Vård och omsorgscollege samverkar arbetsgivare, fackförbund och utbildare med att utveckla utbildningen och höja kvaliteten, så att utbildningen motsvarar framtidens krav och behov.

Mål

Utveckla rollen som långsiktigt hållbar stödstruktur för kommunernas verksamhetsutveckling.

Uppföljning

Nätverken inom kultur- fritid och arbetsmarknad befinner sig på olika nivåer vad gäller samverkan. Inom den regionala kulturen är samverkan mellan kommuner och Landsting ett krav för att ta del av statsbidrag till regional kulturverksamhet enligt kultursamverkansmodellen. Nätverket för ungdomsfrågor driver med stöd från Myndigheten för ungdoms- civilsamhällesfrågor ett projekt som syftar till att främja det ungdomspolitiska arbetet i kommunerna. Inom arbetsmarknadsområdet har Kommunförbundets genomfört en förstudie där kommunerna prioriterat ett kollegialt erfarenhetsutbyte för fler i arbete och hur socialfondens resurser kan förstärka detta.

Mål

Utveckla Kommunförbundet vidare i sin funktion som en arena för kommunernas kunskapsutveckling.

Uppföljning

Kommunförbundets nätverk för ungdomsfrågor samverkar med FoU Västernorrland för att öka och sprida kunskaper om ungas levnadsvillkor. En central utgångspunkt är att stärka kommunernas kapacitet och möjligheter att göra analyser av behov och utmaningar lokalt och regionalt i frågor som rör ungas välfärd, makt och inflytande. Navet i detta arbete utgörs av kommunernas uppföljning av ungdomspolitiken genom enkäten Lupp. Samarbetet rör dels kunskaper om unga men också behovet av mer samhällna stödprocesser som utgår från ungdomars behov och rättigheter.

Regional utveckling

Uppföljning av övergripande mål

Mål *Verka för att lokala prioriteringar, när så kommunerna önskar, får genomslag i regional, nationell och internationell politik.*

Uppföljning Kommunerna äger genom kommunförbundet Mid Sweden European Office och i verksamhetsdirektivet 2015 har kontoret uppgiften att bevaka och påverka politikområden inom EU av regional betydelse. 2015 var dessa politikområden: Sammanhållningspolitik, transportpolitik, uppdateringen av Europa 2020-strategin, vitboken transportpolitik, arktisk politik, direktiv om eko-industri, cirkulär ekonomi, energunionen och EU-medel för energieffektivisering regionalt och lokalt.

Kommunförbundets nätverk för arbetsmarknadsfrågor har genom brev, påtryckningar och besök i riksdagen försök få till en ändring inom regelverket för vidareplacering av arbetsökande. Många småföretag kan ta emot arbetsökande på praktik men avstår på grund av den ökande administrationen.

Tanken är att den arbetsökande kan vara placerad i kommunen som då ansvarar för administrationen men att kommunen ska få rätt att vidareplacera den arbetsökande till näringslivet. Detta för att öka småföretagens möjligheter att utnyttja stöd som är avsedda för att minska arbetslösheten och trygga kompetensförsörjningen i regionen.

Uppföljning av mål, aktiviteter och projekt 2015

Kultur & fritid

Mål

Verka för att lokala prioriteringar, med fokus på barn och ungas tillgång till kultur, får genomslag i den regionala och nationella kulturpolitiken.

Aktivitet

- Vara en aktiv part i kulturforum i form av tjänstemanna-stöd. Förtydligande av beredningsprocessen.

Uppföljning

Tillsammans med landstinget har fyra kulturforum och ett tvådagars kulturting genomförts. Under kulturtinget, som lockade 120 personer, varvades föreläsningar med parallella seminarier om bland annat mångfald, tillgänglighet, minoriteter, integration samt olika typer av extern finansiering. Kulturforum har varit styrgrupp för den nya regionala kulturplanen för 2015-2018. Den beskriver de planerade kultursatsningarna i länet för 2015-2018, och hur dessa relaterar till de nationella kulturpolitiska målen. Barn och unga är prioriterade.

Aktivitet

- Tillsammans med landstinget genomföra kulturforum och ett tvådagars kulturting.

Uppföljning

Ett extra kulturforum ägde rum med anledning av Landstingets insatsplan för en ekonomi i balans, som initialt innehöll stora besparingar på kulturen. Under mötet antogs ett yttrande över besparingarnas konsekvenser för kommunerna, kultursamverkansmodellen och kulturplanens genomförande.

Aktivitet

- Stödja kommunerna i deras arbete med att hitta extern finansiering till kulturprojekt.

Uppföljning

Under året har kultursamverkansmodellen utvärderats av kulturutskottets uppföljnings- och utvärderingsgrupp, på

uppdrag av regeringen. Där konstateras att regionerna upplever att staten har backat från sin finansierande roll av modellen och med det tvingat fram ett utökat åtagande från regionernas sida. Det konstateras även att den faktiska bidragsfördelningen inte har förändrats nämnvärt och att mycket fortsätter på samma sätt som tidigare. Enligt utvärderingen behöver modellen ses över.

Aktivitet

- Omvärldsbevakning.

Uppföljning

Kommunförbundet följer modellen utifrån dess syfte att öka det regionala inflytandet samtidigt som ansvars- och rollfördelningen mellan nationell, regional och lokal nivå skulle tydliggöras. En förutsättning för modellen var också färre och större regioner.

Mål

Stimulera samverkan och lärande i frågor som rör kulturens, fritidens och föreningslivets betydelse för en hållbar samhällsutveckling, innovativa miljöer och ett breddat näringsliv.

Aktivitet

- Att tillsammans med kommunerna utveckla kultur- och fritidspresidiet som en strategisk plattform för ovanstående utifrån aktuella frågor som mångfald, jämställdhet, miljö och demokrati.

Uppföljning

Kultur- och fritidspresidiet har träffats vid två tillfällen. Fokus för träffarna har varit kommunernas stöd till civilsamhällets organisering och organisationer utifrån frågor om tillgänglighet, integration och barnkonventionen. Presidiet har även yttrat sig över landstingets insatsplan för en ekonomi i balans utifrån dess konsekvenser för kommunerna, kultursamverkansmodellen och kulturplanens genomförande i kommunerna.

Uppföljning av mål, aktiviteter och projekt 2015

Kultur och fritid

- Aktivitet**
- Att tillsammans med nätverket för ungdomsfrågor stärka det ungdomspolitiska arbetet i kommunerna, bland annat genom studiebesök, välfärdskonferens samt samverkan kring LUPP.

Uppföljning Nätverket för Ungdomsfrågor har träffats vid fyra tillfällen och föreberett kommunernas uppföljning av ungdomspolitiken via MUCF enkät LUPP. En önskan från ungdomar, tjänstemän och politiker är att fokusera mer på nytta än innehåll i den kommande LUPP-omgången. Kommunförbundet har ansökt om medel från Allmänna arvsfonden till en förstudie om ett större nyttiggörande av LUPP. Förstudien handlar om att gå från det traditionella sättet att sprida färdiga forskningsresultat till att djupare undersöka hur forskningen kan nyttiggöras och utvecklas med hjälp av starkare samarbeten mellan forskare och de som är berörda av forskningen och dess resultat.

- Aktivitet**
- Nätverket för ungdomsfrågor, uppföljning av Umeå 2014, avslutades under 2015.

Uppföljning Nätverket har haft stöd från MUCF till studiebesök och Kunskapsdagar om fritidens betydelse för ungas egenmakt och inflytande, bland annat gästades dagarna av den nationella arbetsgruppen för samverkan för att värna demokratin mot våldsbejakande extremism. Under året hölls en avslutande workshop utifrån kommunernas arbete med Umeå 2014.

Mål

Vara en plattform till stöd för kommunernas arbete med ungdoms- och civilsamhällesfrågor.

- Aktivitet**
- Bevaka förslaget till ny ungdomspolitik och hur myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor förbättrar sin samverkan med SKL samt sitt uppdrag att stödja det lokala arbetet med en kunskapsbaserad ungdomspolitik.

Uppföljning Nätverket för ungdomsfrågor har konstaterat ett ökat tryck på den öppna verksamheten till följd av det ökade antalet flyktingar. Kommunförbundet har haft dialog om detta med Myndigheten för ungdoms och civilsamhällesfrågor och att den öppna fritidsverksamheten i likhet med idrotten skulle få ett extra statsanslag kring att hantera detta.

Kommunförbundet konstaterar i likhet med Demokratiutredningen att färre ungdomar väljer att organisera sig i det traditionella föreningslivet och att det borde påverka ungdomspolitiken som enligt den ungdomspolitiska propositionen, ska utgå från kunskaper om unga och deras behov.

- Aktivitet**
- Bevaka överenskommelsen om samverkan mellan Landstinget och den idéburna sektorn i Västernorrland. Bevaka hur överenskommelsen påverkar kommunerna.

Uppföljning Landstingets förslag till överenskommelse med civilsamhällets organisationer har ännu inte blivit hanterad.

Uppföljning av mål, aktiviteter och projekt 2015

IT och eFörvaltning

Mål	<i>Skapa bra förutsättningar för länsgemensam utveckling och samverkan så att kommunernas verksamhet kan effektiviseras ytterligare.</i>
Projekt	eSamverkan
Aktivitet	<ul style="list-style-type: none">Leda styrgruppen för eSamverkan.
Uppföljning	Styrgruppsarbetet i eSamverkan fungerar väl, projektet har förlängts tills en permanent organisation är på plats. Kommunkonstellationen kommer att vidgas med två nya kommuner som vill in, Hudiksvall och Nordanstig, under 2016.
Aktivitet	<ul style="list-style-type: none">Samordna nätverket VITS-gruppen.
Uppföljning	VITS-gruppen har haft två sammankomster under året plus en temadag om Virtuell kommunikation. VITS-gruppen in-formeras löpande om projektet eSamverkan och andra pågående projekt med anknytning till deras verksamhet. IT:s roll i den allmänna kommunala verksamhetsutvecklingen och IT-samordnarnas funktion har behandlats.
Aktivitet	<ul style="list-style-type: none">Delta i genomförandet av den regionala digitala agendan.
Uppföljning	Kommunförbundet har deltagit i planering och framtagande av ett projekt för organisation av agendaarbetet i länet. En projektansökan har lämnats in till Interreg Europe för ett projekt med fokus på nya e-tjänster och en socioekonomisk kostnadsnyttoberäkning av de implementerade tjänsternas effekt.

Mål	<i>Samordna länsgemensam utveckling av e-tjänster så att tjänsterna blir mer tillgängliga för länets medborgare.</i>
Aktivitet	<ul style="list-style-type: none">Bidra till projekt eSamverkan som ska leda till minst tio nya e-tjänster senast 2016.
Uppföljning	Under året har en eSamverkanskoordinator per kommun utsetts (ej Örnsköldsvik). Arbetsseminarium med representanter för kommunernas verksamheter har genomförts. Tio kommungemensamma e-tjänster har efter kostnads- och nyttoanalys beslutats och är under utveckling. De tio e-tjänsterna är; Ansökan om bibliotekskort, Anmälan om specialkost, Ansökan om skolskjuts, Ansökan om värmepump, Flytta hit – informationstjänst, Serveringstillstånd, Min fastighet, Synpunkter, Ansökan om bistånd enligt SoL och Ansökan om kulturskola. Det pågår arbete med att definiera de kommande 100 e-tjänsterna. Den kommande projekt- och förvaltningsorganisationen är under utredning och förankring. Nordanstig och Hudiksvalls kommuner vill gå med i e-Samverkan och kommer med fullt ut under 2016. Kommunförbundet har bidragit med samordning genom ordförandeskap i styrgrupp samt deltagande i projektgrupp.
Projekt	IMPROVE, 3-årigt projekt inom Norra Periferin och Arktis
Uppföljning	Projektansökan blev beviljad och projektet har rullat sedan maj månad. IMPROVE har inriktning mot nya e-tjänster för att förenkla utförandet av social omsorg i glesbygd. Under den första perioden har vi tagit fram en metod för samproduktion av nya tjänster och identifierat de personer i kommunerna som kommer att vara processledare för utveckling och implementering av nya tjänster.

Uppföljning av mål, aktiviteter och projekt 2015

IT och eFörvaltning

- Mål**
- Sprida goda exempel från andra regioner i Sverige och övriga Europa så att utvecklingen av e-tjänster påskyndas.*
- Projekt** eCOOP
- Aktivitet**
- Genomföra den regionala implementeringsplanen som tagits fram i projektet.
 - Informationsspridning av exemplen som är utarbetade inom det avslutade projektet eCOOP.
- Uppföljning** En presentation av de sju bästa exemplen från eCOOP-samarbetet har producerats och spritts i våra nätverk och vid lämpliga event. Exemplen avser e-tjänster inom flera olika kommunala verksamhetsområden.

EU

- Mål**
- Påverka EU politiskt så att de frågor som berör regionens utveckling gynnas.*
- Aktivitet**
- Vara en aktiv ägare till Mid Sweden European Office och tillvarata att kommunernas prioriterade frågor lyfts.
- Uppföljning** MSEO:s Ägarråd har lagt fast strukturen för påverkansarbetet, med fokus att prioritera EU-kommissionens arbetsprogram. Glenn Nordlund och Anders Gäfvert är kommunernas representanter i Ägarrådet. Personal har rekryterats till Brysselkontoret.

- Aktivitet**
- Vara en aktiv deltagare i Europa forum Norra Sverige samt agera tjänstemannastöd.
- Uppföljning** Europa forum Norra Sverige har gjort fyra positioner under året. Rapportörerna som är utsedda av Kommunförbundet är Peder Björk och Anders Gäfvert. Från kommunerna ingår Kristin Eriksson, miljöchef, i Miljö och klimatgruppen som gjort en position om energiunionen. Aurora Lindberg ingår i gruppen för sammanhållningspolitiken som under året gjort en position med synpunkter och rekommendationer till Sveriges hantering av programskrivningsprocessen. Läs mer på <http://www.europaforum.nu/positionsdokument/>

- Mål**
- Stödja kommunerna i deras arbete med att skaffa extern finansiering för att möjliggöra utveckling av välfärden.*

- Projekt** Regionalt projektkontor
- Aktivitet**
- Analysera Kommunförbundets möjligheter att upprätta en handlingsplan för ett utökat internationellt arbete.
 - Sprida kundskap om finansieringsmöjligheter till kommunerna.
 - Sprida kundskap om vad kommunerna och Kommunförbundet har gjort inom miljö och energiområdet till medlemsregionerna i ERNACT, som ett kunskapsunderlag för nya samarbetsprojekt.
- Uppföljning** En gemensam ansökan för ett energiprojekt har lämnats in till programområdet NPA, Norra Periferin och Arktis. Kommunförbundet har tagit initiativ till ett nätverk med kommunerna kring samordning av socialfondsansökningar.

Uppföljning av mål, aktiviteter och projekt 2015

EU

Uppföljning Kommunförbundet har arbetat med personalchefsgruppen med en ansökan till ett läns gemensamt projekt om utmaningen med höga sjuktal och viljan att vara en attraktiv arbetsgivare.

Kommunförbundet har därutöver deltagit i flera ansökningar:

Ansökan till Europeiska Sociala fonden: Stopp för avhopp och Plug in 2.0 som båda avslogs. KIVO en ansökan med Östersund som projektägare. Kommunförbundet har varit ett stöd till ansökan Framtidens välfärd från vård och omsorgscollege.

Projektet Make Sense – social inkludering och egenmakt för utsatta EU-medborgare i Norra Sverige beviljades. Projektet startade i oktober med en planeringsfas där projektorganisationen skapades och ett underlag för kartläggning av målgruppens behov togs fram.

Ansökan till NPA för ett energisparprojekt (SECURE) med fokus på hyresgäster i kommunägda fastigheter. Ansökan har samordnats av ERNACTs kansli.

Ansökan till Intereg Europe för två projekt. Ett projekt med inriktning mot energieffektiviseringar i smarta appar och annat IT-stöd (CLEAN-projektet) och ett annat mot e-tjänster ur ett samhällsnyttigt perspektiv (ERUDITE). Ansökan till regionala fonden och Horisont 2020.

Aktivitet

- Avsluta projektet Regionalt projektkontor.

Uppföljning Projektet Regionalt projektkontor är avslutat och Landstinget Västernorrland har gjort en utvärdering av projektet.

Ungas etablering på arbetsmarknaden

Mål

Främja kollegialt erfarenhetsutbyte och lärande så att kommunernas insatser för ungas etablering på arbetsmarknaden eller i studier underlättas.

Vara en arena för samverkan och lärande för ett effektivare genomförande av sociala fonden.

Aktivitet

- Följa upp Förstudie Sociala fondens förslag till samverkansmodell för ett bättre tillvaratagande av sociala fondens resurser i länet.
- Arrangera träffar för kommunernas arbetsmarknadenheter och nätverket för kommunala uppföljningsansvaret.
- Bevaka den nya ungdomspolitik som exempelvis innebär utökad ansvar för kommunerna att följa upp unga som varken arbetar eller studerar.
- Förbereda en förstudie kring att minska ohälsotalen bland unga kvinnor.

Uppföljning

Kommunerna har tagit initiativ till ett nätverk kring Delegationen unga till arbetet (DUA) som leds och drivs av Kommunförbundet där även Arbetsförmedlingen ingår.

Målgruppen för överenskommelsen är unga mellan 15-24 år som varken arbetar eller studerar. Genom de lokala överenskommelserna med Arbetsförmedlingen bedömer Kommunförbundet att kommunernas kapacitet att ta tillvara på Sociala fondens resurser ökat.

Uppföljning av mål, aktiviteter och projekt 2015

Ungas etablering på arbetsmarknaden

Uppföljning Kommunförbundet har utifrån kommunernas önskan ansökt om att gå med i projektet Plug In, som finansieras av Europeiska Socialfonden, med syftet att förhindra studieavbrott. Ansökan blev tyvärr avslagen och Kommunförbundet har då framfört till ESF-rådet i Mellersta Norrland kommunernas önskan om att i likhet med ESF-rådet i Norra mellan Sverige ha en regional utlysning inom området att minska studieavbrotten bland unga.

Kommunförbundet har haft två sammankomster för nätverket för kommunernas aktivitetsansvar. Den ena dagen handlade om Sysselsättningsinitiativet för unga, som är ESFs särskilda satsning på regioner med hög ungdomsarbetslöshet, den andra om Skolverkets uppföljning av ungdomar som omfattas av aktivitetsansvaret.

Projekt Förstudie kring att minska ohälsotalet bland unga kvinnor.

Uppföljning Det har inte gått att få ihop kommunerna till en gemensam förstudie om att minska ohälsotalet bland unga kvinnor. Personalcheferna har under året diskuterat ett länsgemensamt projekt för att angripa de höga sjuktalen hos den egna personalen.

Kompetensförsörjning

Mål

Att stärka samverkan mellan kommunerna samt med regionala aktörer så att utbildningar bättre motsvarar arbetsmarknadens och kommunernas behov.

Aktivitet

- Upprätta samverkan inom vuxenutbildningen genom att stärka kontakter med myndigheter lokalt, regionalt och nationellt.

Uppföljning Kommunförbundet har arrangerat möte för vuxenutbildningen i samarbete med Skolverket för att sprida information kring Yrkesvux och för att Skolverket ska få ta del av kommunernas behov i Västernorrland.

Aktivitet

- Bedriva omvärldsbevakning och stärka länets stödstrukturer för vuxenutbildningsarbetet.

Uppföljning Omvärldsbevakning och informationsspridning har skett till samtliga representanter för skola och vuxenutbildning.

Aktivitet

- Samverkan med Länsstyrelsens kompetensplattform för att samordna vuxenutbildningens olika yrkesutbildningsformer; gymnasial yrkesutbildning, yrkeshögskoleutbildningar och collegeutbildningar.
- Delta i nationella nätverk kring kompetensförsörjning för att sprida kunskap om goda exempel från regioner med liknande förutsättningar.

Uppföljning Kommunförbundet har deltagit i fyra ordinarie möten för Länsgruppen för kompetensförsörjning, där Arbetsförmedlingen, Handelskammaren, Länsstyrelsen och Kommunförbundet ingår. De nationella nätverkens samlingar drar Länsstyrelsen erfarenheter av och delar med Kommunförbundet.

Miljömässig hållbarhet

Uppföljning av övergripande mål

Mål

Utgöra plattform för kommunernas samverkan i den länsgemensamma utvecklingen.

Utveckla rollen som långsiktig hållbar stödstruktur för kommunernas verksamhetsutveckling.

Utveckla Kommunförbundet vidare i sin funktion som en arena för kommunernas kunskapsutveckling.

Verka för att lokala prioriteringar, när så kommunerna önskar, får genomslag i regional, nationell och internationell politik.

Uppföljning

Kommunförbundets styrelse har beslutat att skapa en politisk strategisk grupp för regionala hållbarhetsfrågor och bjuda in samtliga kommuner och Landstinget att utse ledamöter till gruppen. Hållbarhetsrådet i Västernorrland ska bland annat:

- Utgöra en beredningsgrupp för strategiska hållbarhetsfrågor.
- Öka fokuseringen på klimatåtgärder.
- Stärka länets miljöprofil samt utgöra en plattform för Sekom Y.

Uppföljning av mål, aktiviteter och projekt 2015

Hållbart samhälle

Projekt Hållbar framtid i Västernorrland

Aktivitet

- Genomföra tio olika aktiviteter inom en regional plattform tillsammans med fem kommuner och landstinget.

Uppföljning Aktiviteterna är:

E-korren/www.mitt.sundsvall.se

Detta är en digital tjänst, dashboard, e-tjänst som visar hur det går för Sundsvalls kommun att säkra en hållbar tillväxt till år 2021. Målen beträffande hushållsavfall, befolkningsutveckling samt matavfall ses digitalt i nutid. Målet är att både energiförbrukning samt transporter ska inkluderas i tjänsten. Arbete pågår med att färdigställa vykortet "ren luft" där användaren kan se hur utsläppsnivåer av kvävedioxid och partiklar, PM 10, förändras över tid och hur de relateras till olika utsläppsmål.

Hållbara företag

Man har bjudit in de största arbetsgivarna i Örnsköldsvik att delta i konceptet Hållbara företag. Projektet vänder sig till deltagande organisationers ledningsnivå för att uppnå maximal påverkan på deltagarna. Under året kommer projektet att anordna fem träffar med fokus på hållbarhet. Till dessa träffar kommer ett flertal aktiviteter kring hållbart resande och kompetensförsörjning att kopplas samman. Några av deltagarna är BAE, Domsjö, SEKAB, Öviks energi, Akzo nobel, Landstinget i Västernorrland samt Örnsköldsviks kommun.

Hållbarhetsstyrning

Projektet ska ta fram ett utbildningsmaterial om miljö- och hållbarhet. Vi har i samarbete med Landstinget Västernorrland beslutat att basera personalutbildningen på fem filmer med olika teman; introduktion, energi, inköp och

avfall, kommunikation och resande samt en avslutningsfilm. Bergkvist Foto, som producerat landstingets filmer, har fått uppdraget att ta fram filmer som är anpassade för Timrå kommuns verksamhet. Kommande miljöutbildning ska delvis utföras med lärarledda genomgångar, delvis som självstudier.

Hållbara anslutningsresor

Aktiviteten går ut på att hitta hållbara och kostnadseffektiva lösningar för anslutningsresor. I Kramfors kan det handla om försök med en delvis anropsstyrd servicelinje eller ett koncept med Tågtaxi. Vid Höga Kusten Airport (J) kan det vara fråga om anropstyrd trafik med mindre fordon, eventuellt kombinerat med teknik för att få den linjetrafik som passerar i närheten att göra en anropsstyrd avvikelse från körvägen. Även Tågtaxi kan vara ett alternativ här. I samarbete med RKTM tas sedan kalkylmodeller fram för att mäta hur åtgärderna påverkar resandet på huvudlinjerna under försöksperioden. Erfarenheterna från aktiviteten redovisas fortlöpande till nytta för andra kommuner och intressenter.

Modell för en trafikstrategi

Genomgång och analys av befintlig kunskap och goda exempel inom området i Sverige. Utarbetande av förslag till upplägg av processen samt upphandling av konsult. Dialogsamråd med politiker, näringsliv, allmänhet med flera. Härnösand bjuder in till kunskapsseminarier för beslutsfattare för att redovisa olika möjligheter som en hållbar trafikstrategi kan ge. Tids- och genhetskvoter ska tas fram för samtliga hållbara transporter i centrum upp till tre km i jämförelse med personbil. Vi har pekat ut ett område "centrala Härnösand" som ska förtätas med fler boende och verksamheter.

Uppföljning av mål, aktiviteter och projekt 2015

Hållbart samhälle

Hållbarhetsstyrning

Landstinget deltar vid seminarier och workshops för beslutsfattare där olika metoder för hållbarhetsstyrning redovisas. De utvecklar metoder för hållbarhetsstyrning i samband med att miljöledningssystemet införs i hela organisationen. Metodutveckling kring hållbarhetsutbildning för anställda redovisas och ett erbjudande att ta del av materialet lämnas till andra organisationer. Landstingets metodutveckling kring hållbara resor och intern klimatkompensation redovisas för andra organisationer. Ett upplägg till samverkansprojekt kring hållbara tjänste- och arbetsresor arbetas fram tillsammans med länets kommuner, Kollektivtrafikmyndigheten, Trafikverket och länsstyrelsen. Cirka 28 000 anställda finns i dessa organisationer. Kommunernas kartläggning av de anställdas resor inom CERO-projektet ligger till grund för samverkansprojektet.

Energikrav vid om- och nybyggnad Landstinget Väster-norrland

Avser att vidarutveckla sin modell med energikrav och verifierkat samt energisamordnare i byggprocessen. Ett specifikt projekt har drivits vid Örnsköldsviks sjukhus som ett pilotprojekt. En vidarutveckling av Landstingets modell med energikrav och energiverifikat i byggprocessen ska ske. En utvärdering av pilotprojekt vid Örnsköldsviks sjukhus ingår i aktiviteten. En utvärdering genomförs av vilket resultat som uppnås när byggkraven och energisamordnare använts i byggprojekten och resultatet tillgängliggörs för andra organisationer. Energikontoret ska använda modellen Beloks Totalmetodik för att påvisa energieffektiva och kostnadsoptimala åtgärder i fastigheter. Detta ska göras i samarbete med länets kommuner samt Landstinget. En Regional kunskapsdag anordnas inom aktiviteten. Målgrupp för seminariet är större fastighetsägare, fastighetsförvaltare och konsulter.

Aktiviteten ska kunna tillämpa Beloks Totalmetodik i ett kommunalt pilotprojekt i olika steg. En utvärdering genomförs av vilket resultat som kan uppnås när Beloks Totalmetod används för att energieffektivisera byggnader.

Revidering av miljöindikatorer

En revidering av indikatorerna har slutförts inom aktiviteten. Aktiviteten sker i nära samråd med Ö-vik. Kramfors, Timrå, Härnösand samt Landstinget har deltagit på träffarna. En samordning med Länsstyrelsen har eftersträvat i deras arbete med miljömålen. Ett förslag som ska förankras i länet har tagits fram som en första version. En förfrågan om indikatorer för transporter har skickats till länets transportgrupp för synpunkter. Förslaget har baserats utifrån benchmarking i övriga Sverige, exempelvis Lunds kommun. Ett utskick av förslaget kommer att ske till samtliga kommuner och Landstinget för fastställelse i respektive organisation. Samarbetet baseras på medlemskap i SEkom, Sveriges ekokommuner.

Kunskap om hållbar utveckling/Hållbarometern

I denna aktivitet föreslås arbetsramen att tonvikten läggs på den ekologiska och sociala hållbarheten men begreppet hållbar utveckling används trots det. Anledningen är att dessa två områden är ansvarsområden inom kommunal organisation där vi utifrån en rad funktioner har rådighet över utvecklingen. Kommunens andra aktivitet – Hållbara företag – verkar för en ekonomisk hållbarhet. En inledande del av arbetet med en styrprocess är behovet av att organisationen får kunskap om vad hållbar utveckling innebär. Vidare behövs också en nulägesanalys av var vi befinner oss idag i förhållande till dit vi anser att en hållbar utveckling innebär. Ett antal nyckeltal eller statistik kopplat till vår ekologiska och sociala utveckling ger en förutsättning för en framtida hållbarhetsredovisning/livsmiljöbokslut.

Uppföljning av mål, aktiviteter och projekt 2015

Hållbart samhälle

En viktig del i kvalitetsarbetet är att också skapa förutsättning för att kunna kommunicera vad hållbar utveckling innebär för samhället och organisationen. Endast då kan vi på ett transparent sätt återge arbetet vilket ger medborgarna både kunskap och insyn i arbetet och samhällsutvecklingen.

Uppföljning Kommunförbundet är ansvarig för två av aktiviteterna, förutom att hålla i hela moderprojektet. Projektmöten med utvärderingsfokus och framtidsfokus har genomförts. Dessa två möten har skett i samråd med Ramböll och Kairos Future. Ett flertal styrgruppsmöten har skett varav de flesta via telefon. Fokus har varit ekonomi, redovisning samt behov av förlängning av projektet. Kommunförbundet har ansökt om och beviljats en förlängning av projektet till och med juni 2016.

Ett hållbarhetsråd har bildats i samråd med samtliga sju kommuner i länet. Dialog om detta har även skett med Landstinget och Länsstyrelsen. SEkom Y:s miljöindikatorer har reviderats och kommer att kommuniceras under våren 2016.

En dialog har även skett med Länsstyrelsen för att koppla ihop dessa med de regionala miljömålen. En kommunikationsplan har upphandlats under året. Den har resulterat ibland annat en film om projektet.

Mål

Start av miljötekniknod.

Projekt

Ansökan och start av miljötekniknod.

Uppföljning

Styrelsen gav uppdrag att starta en regional miljötekniknod. Några av samarbetsparterna vill avvakta med starten till 2016. En fortsatt dialogprocess kommer därför att kunna komma igång under våren 2016. Under året har ett tiotal möten hållits med olika finansiärer och presumtiva samarbetspartners.

Mål

Anordna presidier, chefsträffar och kompetensutbildningar.

Aktivitet

- Miljö- och byggpresidier samt chefsträffar.

Uppföljning

Miljö- och byggpresidieträff har anordnats under året i Sundsvall. Miljö- och byggcheferna har träffats både fysiskt samt via telefon där aktuella gemensamma frågeställningar har diskuterats. Projekt eSamverkan har arrangerat en egen träff för miljö- och byggområdet. De flesta seminarier har arrangerats av miljösamverkan under 2015. En speciell juridikutbildning i säker myndighetsutövning har bjudits in till under hösten. Framtida miljösamverkan har diskuterats med inspiration från andra län under hösten. Dialogen fortsätter under våren 2016.

En sammankomst inom luftvårdssamarbetet har skett under våren. Mätstrategin inom länet, rapportering till Naturvårdsverket samt framtida kompetensutveckling har avhandlats på mötet.

Uppföljning av mål, aktiviteter och projekt 2015

Hållbart samhälle

Mål
Skriva positioner, bevaka kommissionsarbete samt uppdatera handlingsplanen för området.

Aktivitet

- Europaforum Norra Sverige - Klimat/Miljö/Energi.

Uppföljning Deltagande i gruppen från miljögruppen har avslutats efter fyra år. Sundsvalls kommun har övertagit rollen i länsgruppen.

Energieffektivisering

Mål
Öka hantverkares kvalifikationer i hållbart byggande och bidra till en kvalificerad arbetskraft inom energieffektiv byggnation.

Projekt Build Up Skills SWEBUILD 2020.

Aktivitet

- Stödja åtgärder inom yrkesutbildningar med inriktning mot hantverkare, byggnadsarbetare och installatörer.

Uppföljning Under våren är 22 utbildningstillfällen planerade, varav två i länet.

Mål
Hjälpa bostadsrättsföreningar och fastighetsägare att minska sin energianvändning.

Projekt Energiklok Bostadsrättsförening

Aktivitet

- Informationsinsatser, seminarier, energikartläggning.

Uppföljning Vi kontaktade 640 bostadsrättsföreningar och 15 st blev utvalda att delta i projektet. Det mest givande för deltagarna under projektiden var studiebesök hos Mitthem och Brf Bosvedjan som är Sveriges näst största bostadsrättsförening. Projektet avslutades med mycket gott resultat och deltagarna har tagit olika beslut för energieffektivisering. Ett flertal av deltagarna har bytt ut sin belysning till energisnålare och två föreningar funderar på att montera frånluftsvärmevärmepumpar för att återanvända den energin från den varma inomhusluften innan den lämnar huset genom ventilations-systemet.

Mål
Införa ett system för att energieffektivisera i idrottsföreningar.

Projekt Energismarta idrottsföreningar

Aktivitet

- Praktiskt stöd till idrottsföreningar i länet för att införa ett system för att energieffektivisera i idrottsföreningar.

Uppföljning Projektet drivs av SISU, Energikontoret har en rådgivande roll.

Mål
Samordna metoder för effektivare energianvändning så att förbrukningen minskar för offentlig och privat verksamhet.

Projekt RUL

Aktivitet

- Effektiv energianvändning i hushåll, lokaler och fastigheter, företag och industrier.

Uppföljning av mål, aktiviteter och projekt 2015

Energieffektivisering

Uppföljning Energikontoret har arrangerat ett antal lyckade seminarier och genomfört ett flertal rådgivningsbesök tillsammans med länets energi- och klimatrådgivare.

Mål
Driva ett energinätverk för företag och andra organisationer i Västernorrland för att sprida kunskap och utbyta erfarenheter i energifrågor. Ökad energieffektivisering. Att inom två år samla 200 företag i nätverket.

Projekt Nätverket för hållbar energi

Aktivitet

- Ge ut 2-3 nyhetsbrev per år.

Uppföljning Tre nyhetsbrev har getts ut under året. Sändlistan omfattar drygt 700 energisamordnare inom privat och offentlig sektor i Västernorrland.

Aktivitet

- Arrangera 2-3 energiseminarier.

Uppföljning Fyra energiseminarier har genomförts där sammanlagt cirka 200 personer deltog. Två av seminarierna arrangerades tillsammans med Länsstyrelsen. På det ena seminariet redovisade kommunerna och Landstinget framgångsrika resultat från sina projekt med energieffektivisering. Det andra seminariet fokuserade på information om klimatinvesteringsstöd (Kliv), stöd för energikartläggning samt ett nytt projekt med kvalificerat nätverksarbete.

Aktivitet

- Skapa kontaktregister och konsultregister.

Uppföljning Aktiviteten med kontakt- och konsultregister kommer igång under 2016.

Aktivitet

- Ansöka om gemensamma energiprojekt.

Uppföljning Aktiviteten att ansöka om gemensamma energiprojekt kommer igång under 2016.

Mål

Hjälpa små och medelstora företag till en effektiv användning av energi så att de arbetar systematiskt och strukturerat med att minska sin energianvändning.

Projekt Regionala noder för energikartläggningsstöd.

Aktivitet

- Energikontoret Västernorrland ska bidra till att nedanstående mål och resultat i "ramprojekt energikartläggningsstöd" uppfylls: Minst 30 små och medelstora företag ska ansöka om energikartläggningsstöd och genomföra en energikartläggning under perioden 2015-2020. År 2016 ska minst sju små och medelstora företag ha ansökt om energikartläggningsstöd och genomfört en energikartläggning. Minst 60 procent av den totala besparingspotentialen i energikartläggningen realiserar genom att åtgärder genomförs. Minst två företag ska under perioden 2015-juni 2018 genomföra miljöstudier.

Uppföljning Projektet har startats under hösten och våra aktiviteter kommer igång under 2016. Vi har under hösten 2015 kartlagt företagsorganisationer och kontaktat några av dem för att informera och planera gemensamma aktiviteter. Under hösten hade vi ett informationsseminarium tillsammans med Länsstyrelsen där 50 personer deltog. Hittills i länet har tre företag sökt stödet hos Energimyndigheten.

Uppföljning av mål, aktiviteter och projekt 2015

Energieffektivisering

- Mål**
- Målet med att upprätta nätverk är att underlätta för små och medelstora företag att arbeta systematiskt och strukturerat med energieffektivisering och därigenom uppnå effektivare industriell energianvändning.*
- Projekt** Energieffektiviseringsnätverk
- Aktivitet**
- Företag som väljer att ingå i ett nätverk kommer, förutom allmänna nätverksaktiviteter, att erbjudas ett paket av åtgärder som ger dessa företag en potentiell fördel på marknaden till exempel konkret stöd av en energiexpert med bland annat energikartläggning.
- Uppföljning** Projektet har startats under hösten och rekryteringen av deltagare samt aktiviteter kommer igång under 2016.

Energiomställning

- Mål**
- Öka takten i genomförandet av EPBD2 direktivet. Bidra i omställningen till förnyelsebara energislag så att användningen av fossila bränslen minskar.*
- Projekt** EPBD2
- Aktivitet**
- Inventering i företag med stor förbrukning av olja eller hög komfortkyla.
- Uppföljning** Tillsammans med de kommunala energi- och klimatrådgivarna har ett 30 tal företag besökts. Rapportering sker både till företagen och till Energimyndigheten.

- Mål**
- Stimulera till mer miljövänliga transporter så att miljöbelastningen minskas.*
- Projekt** Hållbara transporter
- Aktivitet**
- Genomföra åtgärder från handlingsplaner i vårt tidigare projekt CERO-Y för effektivt och miljövänligt resande i våra kommuner.
- Uppföljning** Projektet har startats under hösten och våra aktiviteter kommer igång under 2016.

Myndighetsutövning inom energiområdet

- Mål**
- Stödja verksamhetsnära utveckling av effektiv myndighetsutövning i kommunerna för en enhetlig rättstillämpning.*
- Projekt** Miljösamverkan Västernorrland
- Aktivitet**
- Delprojekt Tillsyn av sågverk och hyvlerier.
 - Delprojekt Tillsyn av oljeavskiljare.
 - Delprojekt Tillsyn av mellanlagring av massor.
 - Fullfölja delprojekt Legionella i äldreboende.
 - Utvärdering av projektet Miljösamverkan Västernorrland.
- Uppföljning** Samtliga delprojekt har genomförts. En extern utvärdering av Miljösamverkan har gjorts. Projektet avslutades 2015.

